

J A N E C K Ý

S T U D I O

Léta strávil v zahraničí, zkušenosti sbíral v Americe, Kanadě nebo na Aljašce. Teď se sklářský virtuos Martin Janecký vrací zpět do Čech s velkolepým plánem: otevírá vlastní sklárnu v srdci Prahy. Ojedinelá lokace přímo za Lennonovou zdí se přidává na mapu poetických malostranských zákoutí, která rozhodně stojí za návštěvu.

Martin Janecký je dnes považován za jednoho z nejlepších sklářských sochařů na světě. Svá díla vystavuje v galeriích a muzeích v Evropě i Americe. Po dlouhých letech v zahraničí se ke svým 40. narozeninám rozhodl usadit zpátky ve své vlasti a otevřít si vlastní sklárnu.

otevřít si vlastní sklářskou huť v samotném centru Prahy, na adrese, jež si dodnes uchovala mnoho z dávného malostranského genia loci. Citlivě zrekonstruovaný prostor je součástí areálu kláštera maltézských rytířů, jehož historie sahá až k roku 1182. Renesanční stavba huti původně sloužila jako oranžerie, poté jako konírna a poslední ránu jí zasadil minulý režim. Sídlo tu našla trafostanice, která rozváděla elektřinu do okolní čtvrti. Rekonstrukce objektu byla velmi náročná a trvala téměř tři roky. Na kvalitu se však vyplatí počkat. ➤

FANTASTICKÁ LOKACE, KTERÁ SI DODNES UCHOVALA GENIA LOCI

O atmosféru na Velkopřevorském náměstí se již mnoho let stará restaurace Cafe de Paris a obchod s designem Artisème, nově jejich řady rozšíří otevření sklářské huti. Autorem konceptu je sklář Martin Janecký, který se téměř po dvaceti letech rozhodl usadit zpátky v rodné vlasti. K tomu, však potřeboval místo s velkým M. A protože většinou platí, že když dobré vkládáte, dobré se vám i vrací, dostal Martin příležitost

Martin původně hledal místo pro sklářskou huť v lesích na severu. Pak mu jeho dobrý přítel Václav Dejčmar řekl, že objevil výjimečný prostor za Lennonovou zdí..

Pozorovat umělce při práci je velký zážitek. Důležitá je dobrá synchronizace a soustředění. Veliká zodpovědnost padá na jeho asistenty, jedním z nich je Emil Kováč, který je s Martinem již dokonale sehraný.

Martin Janecký dlouhodobě spolupracuje s českou sklářskou společností Bomma, která mu dodává sklo na tavení Bomma Cullet, jež pro ně speciálně testoval před uvedením na trh.

Metoda inside sculpting spočívá ve vnitřním modelování skla, které je neustále zahříváno na požadovanou teplotu a tvarováno bezpočtem nástrojů. Takové modelování trvá až několik hodin. Ostatní skleněné komponenty se tvarují zvlášť a doplňují se na rozžhavaný základ.

Když vcházím dovnitř, znovu a znovu mě dostává do kolien to jedinečné spojení. Za jednou velkou zdí na Malé Straně, schované pod řádem rytířů, mezi renesanční tloušťkou stěn stojí sklárna, jediná pražská. Při vstupu se pak před vámi rozprostře velkorysý prostor. Rozžhavené sklářské pece pracují na plné obrátky a někde v ústraní stojí Martin, který se osvěžuje plnží z Lokálu U Bílé kuželky. Kromě nutného pracovního zázemí – tavicí pece a chladíren – se v hlavní hale nachází velký stůl, u něhož se scházejí nejlepší přátelé, vznikají prvotřídní nápady a uzavírají se ty nejvýhodnější obchody.

Ve chvíli, kdy klienti poprvé spatří Martinovu virtuozitu v plné síle, sledují, s jakou samozřejmostí a lehkostí sochá žhavý materiál a zas a znovu sklovinu na písňale noři do trumlu rozžhaveném na 1100 stupňů Celsia, je obtížné jeho dílům odolat. Zákazníci pocházejí především ze Spojených států amerických, ty jsou pro něj zásadním trhem.

Prostor hutě je ve druhé části rozdělen kovovým schodištěm, jež je postaveno podle Martina vlastního návrhu a ústí do otevřeného patra, kde se nachá-

zí galerie. V ní jsou na subtilních kovových piedestalech vystavena Martinova umělecká díla. A že neznáte jeho tvorbu? Možná proto, že Martin Janecký doposud působil víc v zahraničí než doma.

Kvalitní podhoubí sklářského severu pomohlo na svět i jemu. Ve skutečnosti však lásku k řemeslu zasel již jeho otec, který si v 90. letech otevřel vlastní sklárnu u Poděbrad. Dokážete si představit, kde Martin trávil většinu času svého dětství.

Důležitým momentem pak bylo i studium sklářské střední školy v Novém Boru. Po absolvování se rozhodl další zkušenosti čerpat vesvětě. Avzal to ze široka – Jižní Afrika, Švédsko, Nizozemsko

MEZI RENEŠANČNÍ TLOUŠŤKOU STĚN SE NACHÁZÍ JEDINÁ PRAŽSKÁ SKLÁRNA

Saarloosův vlčák Karel je sice původně z Moravy, ale srdcem už dávno pravý „Malostraňák“.

Kromě Martinových uměleckých děl je v ateliéru vystavena i spousta jeho oblíbených předmětů, které nasbíral za celý svůj život.

a především USA, kde studoval na Pilchuck Glass School u Richarda Royala a Williama Morrise. Důležitým milníkem byl i každoroční tříměsíční pobyt na Aljašce, kde, jak sám říká, „má svojí aljašskou mámu“, ženu, jíž nejprve pomáhal s její tvorbou, ale posléze pomohla ona jemu, přenechala mu vlastní sklárnu, k tomu možnost občas utéct od světa a mít čas na vlastní práci. Stovky hodin s píšťalou u pece vedly k výrazné profilaci sklářského sochaře, jehož um spočívá ve virtuózně tvarování skla ve žhavé formě.

Jako jeden z mála na světě bravurně ovládá techniku tvarování skla zevnitř žhavé baňky (inside bubble sculpting), s jejíž pomocí vytváří jedinečné skulptury. A tak zcela přirozeně začal být záhy velmi vyhledávaným lektorem a hostujícím umělcem v mnoha sklářských programech jako například ve Studiu Muzea skla v Corningu, sklářské škole v Pilchucku, Penlandské školy řemesel či v japonské Tojamě.

Pro jeho tvorbu je charakteristické realistické zobrazování fragmentů lidského těla. Inspirací mu prý byl barokní rakouský sochař Franz Xaver Messerschmidt, s jehož dílem se Martin seznámil na výstavě ve vídeňském Belvederu. Messerschmidt na svou dobu zcela jedinečně vkládal do výrazů

Série posmrtných masek vznikla na základě několika pobytů v Mexiku, kde Martin připravoval výstavu s tematikou svátku mrtvých Día de Muertos.

JANECKÝ SKVĚLE OVLÁDÁ TVAROVÁNÍ SKLA ZE VNITŘ BĚŽKY

svých děl dramatickou expresí. Tváře obličejů jeho bust tak nesly určité tajemství a symboliku, kterou dokázal rozklíčovat jen samotný autor. Martin se při vyprávění k jeho odkazu hlásí, a často se tak i v jeho dílech projevuje skryté gesto. Pro správnou modelaci je zapotřebí znát i anatomii, k tomu nejlepšímu výsledku však člověk doje až ustavičnou repeticí. Martinovi prý „jdou ruce dobře“.

V ateliéru do budoucna plánuje vzdělávací workshopy, zaměřené zejména na techniku tvarování zevnitř žhavé baňky, a privátní skupinové prohlídky. V polovině července se jeho studio také otevře v rámci jednodenního exkluzivního eventu Studio Visit. Pokud se chystáte za jeho výtvoř vydat do galerie, přes léto je možnost vidět Martinovo dílo na kolektivních výstavách skla v 8smičce v Humpolci, na zámku Světlá nad Sázavou, ve stálé expozici Uměleckoprůmyslového musea a Muzeu skla Portheimka v Praze nebo v Jablonci nad Nisou. Příští rok plánuje také výstavu ve Stockholmu a ucelenější přehlídku díla v hlavním městě. □

Janecký studio je otevřeno na vyžádání, stačí kontaktovat samotného autora přes jeho webové stránky: www.janecky-studio.com.